

ԱԶԳԱԳԻՆՅ

ԽԳ. ՏԱՐԻ ԹԻ 2405 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 9 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2023
• VOL. XLIII, NO 2405 • 9 OCTOBRE 2023 • MONDAY, 9 OCTOBER 2023

Entrusted for over 25 years

Journey Home™ coverage included with new pre-arrangement contracts* (\$595 value)

www.komitas.ca (514) 331-0400

The Tekeyan Cultural Association of the United States and Canada Launches a Transparent Artsakh Refugees Aid Program Directly to Individuals

Dear fellow Armenians,

As over 100,000 of our brethren of Artsakh have suddenly and brutally been uprooted from their ancestral lands, and are in states of unimaginable despair in Armenia, many organizations are trying to set up different programs of assistance.

The Tekeyan Cultural Association of the US and Canada (TCA), which has a well-recognized track record over several decades in providing assistance in Armenia and Artsakh through a reliable, transparent and individualized allocation of funds, is now launching a clear, “donor-identified aid receiver format,” in one of the three following categories that donors can choose from.

1) We will expand our well-known and successful **Sponsor a Teacher program** by allocating cash assistance specifically to identified newly displaced teachers from Artsakh as well as intellectuals and their families.

2) **Direct cash assistance will be given to identified displaced families**, giving priority to those who have elderly and child age members.

3) **Immediate help will be given to the burn victims** of the monstrous fuel depot explosion who are being treated at the Yerevan National Center for Burns and Dermatology hospital, and to their families.

The initial cash amounts allocated in each of the above cases will be USD 200.

Under the supervision of the TCA’s Yerevan Representation office, a team of young volunteers will carry out this aid program. Donors will be provided confidentially with the identification of the receivers of such assistance.

The TCA Central Board will provide this program with an immediate starting seed fund of \$5,000.

Depending on the generosity of our donors we will hope to provide help in the very short term to 100 families, which we hope to be able to expand rapidly to 1,000 families and more. Donors can specify one or more of the above-described categories. They will receive charitable donation tax exemption receipts. Tekeyan does not charge any service fees.

Donations in the US should be sent to Tekeyan Cultural Association Artsakh Aid, 755 Mount Auburn Street, Watertown MA 02472.

Donations in Canada should be sent to Tekeyan Cultural Association Artsakh Aid, 825 Rue Manoogian, Saint-Laurent, QC H4N 1Z5

Սիրելի հայրենակիցներ անմիջապես կատարեցե՛ք ձեր նուիրատուութիւնները, որպէսզի օգնենք մեր աղէտալ հայրենակիցներուն:

Central Board of the Tekeyan Cultural Association of the United States and Canada

ՄՈՆԹՐԵԱԿԱՅԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ԽՍՏՕՐԷՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵՑ ԹՈՒՐԶ-ԱՏՐՊԷՅՃԱՆԱԿԱՆ ՎԱՅՐԱԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ԲՈՆԻ ՏԵՂԱՅԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԱՐՅԱԽԻ ԲՆԱԿՉՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԻՐ ԱՐԴԱՐ ՊԱՅԱՆՁԸՆ ԵՐԿԱՅԱՅՈՒՑ ԳԱՆԱՏԱՅԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ

Կիրակի՝ 1 Նոյեմբեր 2023-ին, Մոնթրեալի կեդրոնը գտնուող «Place du Canada»-ի դիմաց կեսօրե ետք ժամը երեքին, «Տեր կանգնիւք Արցախին» լոզունգով ու վճռակամութեամբ, հարիւրաւոր հայորդիներ խիտ շարքերով հաւաքուած էին դատապարտելու համար թուրք-ատրպէյճանական ռազմական վերջին յարձակումը Արցախի վրայ եւ արցախահայութեան բռնի տեղահանութիւնը իրենց պապենական դարաւոր հայրենիքէն, ջարդի սպառնալիքի տակ:

Բողոքի ցոյցը կազմակերպուած էր Քէպէքի Հայ Համայնքի Միացեալ Մարմինին կողմէ: Հանրահաւաքին հազարաւոր հայորդիներու եւ հոգետր հայրերու կողքին, ներկայ էին նաեւ Գանատայի դաշնակցային եւ նահանգային խորհրդարաններու ներկայացուցիչներ, որոնցմէ յատկապէս կարելի է յիշել՝ Գանատայի խորհրդարանի անդամներ՝ Տէնիս Թրուտէլի եւ Ալեքսանտր Պոլէրիսի, Քէպէքի խորհրդարանի անդամներ՝ Միշէլ Սթըլաքուի, Անտրէ Մորիսի, Սոնա Լախոյեանի եւ Պրիժիթ Կարոյի, Մոնթրեալի քաղաքապետութեան անդամ՝ Շանթ Տարազճեանի, Լաւալի քաղաքապետութեան անդամներ՝ Վասիլիոս Քարիտոճիանիսի, Սանտրա Ալ Շըլուի եւ Սեդա Թոփուզեան:

Բողոքի ցոյցը մեկնարկեց Գանատայի, Հայաստանի եւ Արցախի օրհներգներով, ապա Արիանէ Թապաքեան ներկաները հրաւիրեց մէկ վայրկեան լռութեամբ յարգելու յիշատակը վերջին օրերու իրենց կեանքը զոհած նահատակներուն, ան ետքը իր խօսքին մէջ դատապարտեց Ատրպէյճանի կատարած ոճրագործութիւնները եւ բռնի տեղահանութիւնը նաեւ կոչ ուղղեց համայն աշխարհի, որ լուռ կերպով չբաւարարուին դիտելու անմարդկային արարքներուն, այլեւ դատապարտեն բռնապետին եւ պատիժներ սահմանելով վերականգնել տան կորսուած արդարութիւնը: Ետքը Քէպէքի Հայ Համայնքի Միացեալ Մարմնի խօսքը Ֆրանսերէն լեզուով ներկաներուն փոխանցեց Շանթ Գարայեան եւ անգլերէն լեզուով՝ Ճորճ Ծովիկեան, ապա էմմա Սարգսեան հայերէն լեզուով ընթերցեց Միացեալ Մարմնին յղած

Շար. - էջ 3

ՄԵԼԱՆԻ ԺՈՒԿ. «ԳԱՆԱՏԱՆ ԱՏՐՊԷՅՃԱՆԻ ԴԵՍ ՊԱՏԺԱՄԻՋՈՑՆԵՐ ՀԱՍՏԱՏԵԼԸ ԶԻ ԲԱՅԱՌԵՐ»

Գանատայի արտաքին գործոց նախարար Մելանի Ժոլի Գանատայի խորհրդարանին մէջ Արցախի մէջ ստեղծուած կացութեան հարցով լսումներու ընթացքին չէ բացառած Ատրպէյճանի դէմ պատժամիջոցներ կիրարկելու կարելիութիւնը:

CONCURRENCE IN COMMITTEE REPORTS | ADOPTION DE RAPPORTS DE COMITÉS

Երեսփոխան Իվ Փեռնոն արտաքին գործոց նախարարէն խնդրած է մեկնաբանել՝ արդէօք Գանատան Ատրպէյճանի դէմ տնտեսական պատժամիջոցներ կիրարկել կը նախատեսէ, եւ արդէօք այդ հարցը քննարկուած է եւրոպացի գործընկերներու հետ:

«Մենք հակուած ենք պատժամիջոցներու հարցը քննել շարք մը այլ երկիրներու հետ, որպէսզի այդ երկրին վրայ առաւելագոյն ճնշում գործադրուի: Այնպէս որ, ամէն բան սեղանի վրայ է», պատասխանած է Գանատայի արտաքին գործոց նախարարը:

ԻՆՉՈՒՒ ԱՅՍՊԵՍ ԵՂԱՒ ԵՒ ԻՆՉ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՅ ԱՅՍՈՒՅԵՏԵՒ

ՅԱԿՈՒ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ

Ցարական Ռուսաստանի Կովկասի պատասխանատու իշխան Գրիգորի Գոլիցինի օրերեն ի վեր հայ-ռուսական յարաբերությունները այնքան անկումային եւ լարուած չեն եղած, որքան հիմա: Եւ եթէ այն ժամանակ, 1903-1904, հակահայ այդ կառավարիչին հրահրած հայ-թաթարական կռիւները արհիւալի ասարտ ունեցան եւ հնչակեան մարտիկներու ձախող մահափորձը, յամենայնդէպս, ըզգաստացնել տուաւ ցարին, եւ իշխանը պաշտօնազրկուեցաւ ու որոշ չափով հանդարտութիւն տիրեց Կովկասի վրայ, ապա այսօր տիրող կացութիւնը հայ-ռուսական յարաբերություններու վրայ՝ որեւէ ելք, լարուածութեան թուլացում եւ յարաբերություններու նորմալացում չի ներշնչեր մեզի: Առաւել եւս, երբ լարուածութիւնը, աւելի ճիշդ՝ թշնամանքը, ի տարբերութիւն 120 տարի առաջ պատահածի, կը գտնուի Հայաստան-Ռուսաստան միջպետական մակարդակի վրայ: Եւս առաւել՝ երբ իննամսեայ շրջափակումէն ետք բոլորովին հիւծուած Արցախը անձնատուր եղած է Ատրպէյճանին՝ ռուս խաղաղապահ զօրագունդին յանցաւոր անգործութեան պայմաններուն տակ: Ի տես Ստեփանակերտի մէջ եւ շուրջը հայութեան դէմ կատարուող արհիւալի կոտորածներուն, ձերբակալութիւններուն եւ ամենավայրագ խժժութիւններուն, ի տես՝ Արցախէն խուճապահար փախչող՝ այսօրուան տըլեալներով՝ գրեթէ 100 հազար հայրենակիցներու Հայաստան ապաստանելուն, բնական պէտք է համարել ժողովրդային ու քաղաքական մակարդակներու վրայ տիրող հակառուսական տրամադրութիւնը, ընդվզումը, որ ունի մէկ անուն՝ դաւաճանութիւն:

Փոխադարձ բննադատություններու հրացանաձգութիւն կը տիրէ հայկական եւ ռուսական լրատուական ճակատներու միջեւ: «Ինչո՞ւ լքեցիք մեզ» հարցադրումը տիրապետող է հայկական դիրքերէ, «Նախ դո՞ւք ձեզ լքեցիք» պատասխանը՝ ռուսական կողմէ: Ու թէեւ, բարեբախտաբար, երկու կողմերէ կը հնչեն նաեւ ողջախոհ ձայներ, սակայն ընդհանուր աղմուկին մէջ անոնք կը խեղդուին:

Բայց կը մնայ հարցը. ինչո՞ւ այսպէս եղաւ: Պատասխանները շատ են՝ ռուս-ուքրանական պատերազմ, արեւմտեան երկիրներէ եկող խարդաւանքներ՝ ռուսերը Կովկասէն վճռելու, ռուս-թրքական սիրախաղ, իսրայէլա-ամերիկեան alliance ընդդէմ Ռուսիոյ եւ Իրանի, դաւադրական այլեայլ տեսութիւններ ու վարկածներ, որոնց պատասխանն ու պարզաբանումը պէտք է թողուլ հետագայ վերլուծություններու, մանաւանդ որ շարժընթացը կը շարունակուի դէպի նոր անորոշութիւններ, դժբախտաբար առաւել չարագուշակ՝ Մայր Հայաստանի սահմանները Սիւնիքէն մինչեւ Վարդէնիս ընդգրկող:

Ամենավտանգաւորը այս բոլորին մէջ Հայաստան-Ռուսիա միջպետական յարաբերություններու լարուածութիւնն է, աւելի ճիշդ՝ գրեթէ ամբողջական խզումը: Ուրիշ անուն չենք կրնար տալ այն փաստին, որ վարչապետ Փաշինեանը, չկարենալով հեռախօսով կամ անձնապէս հաղորդակցիլ նախագահ Փութինի հետ՝ երկար նամակ գրերէ Ռուսիոյ պետին, մինչդեռ մինչ այդ հեռախօսագրոյց ունեցեր էր Էրտողանի հետ: Ուրիշ ինչ ձեւով կարելի է բնորոշել վիճակը, երբ վարչապետի աթոռ զբաղեցնող անձը հրապարակաւ կը խօսի ոչ թէ արտաքին գործոց նախարար Լաւրովի, այլ անոր քարտուղարուհիին հետ՝ «ականջիդ օղ արա» խրատական ոճով: Ուրիշ ինչպէս ներկայացնել ներկառավարական վիճակը, երբ արտաքին գործոց նախարար Արարատ Միրզոյեանը աշխարհի գերագոյն ամպիոնէն սովահար Արցախի վիճակը կը ներկայացնէ որպէս աղիտալի, մինչդեռ իր շէֆը

Երեւանէն կը խօսի նոյն Արցախի մէջ տիրող «առայժմ անվտանգ» վիճակի մասին: Գրած եմ ու կը կրկնեմ. նորմալ որեւէ երկրի մէջ այդ հակասութեան արդիւնքը պիտի ըլլար նախարարին հրաժարականը: Մինչդեռ նախարարը վերադարձաւ Երեւան, եւ ոչինչ պատահեցաւ, նոյնիսկ բանավէճ կամ քննարկում չեղաւ իշխանական «Քաղաքացիական պայմանագիր» կուսակցութեան վարչութեան մէջ:

Ով ինչ կ'ուզէ թող մտածէ իշխանութեան վրայ գտնուող վարչախումբին մասին, չեմ կրնար այստեղ չընդգծել անոր ապիկարութիւնը միջպետական, այս պարագային՝ Հայաստան-Ռուսաստան յարաբերություններուն մէջ:

2018 թուականէն ի վեր, մինչեւ այս պահը, այդ յարաբերություններուն մէջ մենք տեսանք անլրջութիւն, լարախաղացութիւն եւ անպատասխանատուութիւն: Այս սինակը զանոնք թուարկելու տեղը չէ, կը բաւէ վերջին խոշորագոյն կաֆը յիշել՝ Հռոմի կանոնադրութեան, որ նախագահ Փութինը ենթակայ կը դարձնէ պատերազմական յանցագործութեան համար ձերբակալութեան, որինականութեան ընդունումը Հայաստանի Սահմանադրական դատարանին եւ օրակարգի բերուիլը խորհրդարանին մէջ:

Մենք լաւ գիտենք, որ Ռուսաստանը մեզի համար իտիալական դաշնակից մը չէ, եւ ոչ միայն մեզի համար: Մեր նախնիները սովետական շրջանին եւ այնուհետեւ անկախութեան շրջանի ղեկավարները գիտէին հմտութեամբ, վստահելիութեան դրամազուլսով յարաբերիլ անոր հետ եւ աշխատիլ բնաւ չիյնալ անոր կացինին տակ: Մինչդեռ այսօր, ներկայ ղեկավարութիւնը անընդհատ եւ անընդմէջ առիթ ու պատրուակ կու տայ Մոսկուային իր դաշնակցային պարտականութիւնները չկատարելու, մեր գլխուն վրայէն ու մեզի դէմ մեր թշնամիներուն հետ մեզ վտանգելու:

Ժամանակն է փոփոխութեան, ժամանակն է փոխարինելու միանձնեայ ղեկավարութիւնը լրջախոհ, հաշուենըկատ, պատասխանատու եւ հայրենասէր դեմքերով, նոյնիսկ եթէ անոնք ըլլան իշխանամերձ շրջանակներէ եւ անհատներէ:

Պէտք է միշտ յիշել, որ Ռուսաստանը Կովկասէն հեռացողը չէ: Պէտք է միշտ յիշել, որ մեր երկրին աւելի դժուար օրեր կը սպասեն: Պէտք է յիշել վերջապէս, որ Արցախը վերջնականապէս կորսուած չէ, քանի դեռ ռուսական զօրք կայ հոն, ինչպէս նաեւ Հայաստանի հիւսիսը: Դեռ կարելի է փրկել կացութիւնը եւ խելացի քայլերով երկիրն ու ժողովուրդը փրկել օրհասական կացութենէն:

ՅԱԿՈՒ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ
Երեւան
«Պայքար» շաբաթաթերթ

**ԼԵՆՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱՔԱՂԷՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՏԵՂԱՓՈՒՆՈՒԾ
Ե ԲՈՒՏԻ ՏԵՂԱՎՅԱՆՈՒԾ 100
ՀԱՉԱՐ 617 ԱՆՃ**

Լեննային Ղարաքաղէն 3 Հոկտեմբերի տեղույն ժամը 12:00-ի դրութեամբ Հայաստան տեղափոխուած է բռնի տեղահանուած 100 հազար 617 անձ:

Այս մասին 3 Հոկտեմբերին «Մարդասիրական Կեդրոն»-ին մէջ կայացած ասուլիսին յայտնեց Հայաստանի վարչապետի մամուլի քարտուղար Նազելի Պաղտասարեան:

Անոր խօսքին համաձայն, երթեակային միջոցներու թիւը կը կազմէ 21 հազար 191: «Այս ժամու դրութեամբ յաւելում ունինք արդէն հաշուառուածներու մէջ. այդ թիւը կը կազմէ 91 հազար 918», ըսաւ Պաղտասարեան:

Լեննային Ղարաքաղէն բռնի տեղահանուածներուն աւելի քան 50 տոկոսը ՀՀ տարբեր մարզերու մէջ օգտուած է պետական աջակցութեան կեցավայրերէն:

Պաղտասարեան անդրադարձաւ նաեւ 100 հազարական դրամներու տրամադրումը ու յիշեցուց, որ անիկա մարդոց համար, որոնք ունին դրամատնային, քարտային հաշիւներ, գործընթացը աւելի հեշտ պիտի ըլլայ:

Ան յիշեցուց՝ դրամատնային քարտի հաշիվ բացումը պիտի ըլլայ անվճար:

**Hebdomadaire Arménien
Armenian Weekly ISSN 0382-9251**

Publié par /Published by
Le Centre de Publication Tékéyan
825 rue Manoogian, Saint-Laurent,
Québec H4N 1Z5

Tél: (514) 747-6680 • FAX: (514) 747-6162
e-mail: abaka@bellnet.ca
www.tekeyanmontreal.ca

**Պատասխանատու խմբագիր՝
ԱՒԵՏԻՍ ՂՎԳՂՍԵԱՆ**

**Ծանուցումներու
նուիրատուութիւններու եւ
գրասենեակի պատասխանատու՝
ՍԱԼԲԻ ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ**

**Թորոնթոյի պատասխանատու՝
ՄԱՏԱԹ Բ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ**

Canada
2nd Class \$80 (QC & ON)
1ère classe/first class \$150
U.S.A. 1st class (US) \$150
Autres pays/Other countries:
1st class (US)\$120
Per issue \$1.75
Dépôt légal: Bibliothèque du Québec

PM40015549R10945
TPS/GST - R119209294 • TVQ/PST #1006268699

Financé par le gouvernement du Canada
Funded by the Government of Canada

ԳԵՐԵՎԱՐՈՒԱԾ ԵՆ ԱՐԱՅԻԿ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆՆԵՐ, ԱՐԿԱԴԻ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆՆԵՐ, ԲԱԿՕ ՍԱՅԱԿԵԱՆՆԵՐ ՈՒ ԴԱԿԻԹ ԻՇԽԱՆԵԱՆՆԵՐ

Երեքշաբթի՝ 3 Նոյեմբեր 2023-ի երեկոյան «Արցախփրէս» լրատու գործակալութիւնը հաղորդեց, որ ատրպէյճանական պաշտօնական աղբիւրները կը հաստատեն, որ Արցախի Նախկին Նախագահներ՝ Արկադի Ղուկասեանը եւ Բակօ Սահակեանը, Ազգային ժողովի Նախագահ Դակիթ Իշխանեանը տեղափոխուած են Պաքու, իսկ Արցախի Նախկին Նախագահ Արայիկ Յարութիւնեանը գերեզմարուած է եւ զայն կը տանին Պաքու:

Արցախի շանրապետութեան պետական նախարար Արթուր Յարութիւնեանը «Ազատութիւն» ձայնասփիւռի կայանին փոխանցած է, որ ինք, Ազգային անվտանգութեան ծառայութեան տնօրէն Արարատ Մելքումեանը, Ներքին գործոց նախարար Կարէն Սարգսեանն ու Նախագահի աշխատակազմի ղեկավարը ատրպէյճանական անցակէտով հասած են Հայաստան: Նախկին Նախագահներու ու խորհրդարանի նախագահի գերեզմարան վերաբերեալ որեւէ մեկնաբանութիւն չէ տուած: Միայն ըսած է, որ երբ իրենք ճամբայ կ'ելլեն, անոնք դեռ Ստեփանակերտի մէջ էին:

Ավուափայլ Տիկ. Վարդի Դանիէլեանէն շնորհակալութեամբ ստացած ենք շնորհաւորական երկտողը, զոր կը հրատարակենք ստորեւ:

ՊԱՏՈՒՐԺԱՆ «ԱՊԱԳԱՅ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ԵՒ ՅԱՐԳԵԼԻ՝ ԴՈԿՏ. ԱՐՇԱԿԻ ԿԵՕՆՃԵԱՆ,

Նախ կը շնորհաւորեմ ձեզ ձեր այս թիւով Դոկտ. Արշակի Կեօնճեանի հոյակապ յօդուածին առթիւ, իր միասնականութեան կոչը պէտք է լսելի դարձնել ոչ միայն թերթ ու հայկական մամուլին ծանօթներուն, որոնք արդէն կը բաժնեն իր շինիչ առաջարկները, այլեւ ոչ հայախօս «հայ» հասարակութեան, ամենուրեք:

Իսկ մենք, երկ իսկ պէտք է սկսած ըլլայինք ծրագրել ապագայ սերունդի ազգային դաստիարակութիւնը, զինելով զանոնք ազգային արժէքներու պահպանման պատասխանատուութեամբ, ոգի ի բռին ստեղծագործելու (որեւէ մարգէ ներս) կամքն ու անկէ բխող ուժականութեամբ «մեր երկիրը» հզօրացնելու համար իրենց նուիրումով: Այս մէկը շատոնց լուրջ ծրագրաւորումի կարիքը ունեցող մարգ էր, որ մակերեսային եւ ոչ հետեւողական բան էր մինչեւ հիմա: Ժամ է, որ սորվինք ճանչնալ եւ մանաւանդ ճանչցնել թշնամին բոլոր անոնց որոնք արդէն քաղքենիացած, կը մերժեն ճանչնալ նաեւ մեր հողերուն վրայ ապրելու մարդկային մեր իրաւունքները:

Քաջառողջութեան մաղթանքներով՝
Վարդի Դանիէլեան

ՍՈՆՈՐԵՎԱՅԱՑՈՒԹԻՒՆ... Շար. - էջ 1 - ԷՆ

Նամակը Գանատայի Արտաքին Գործոց նախարար՝ Մելանի Ժոլիին, որուն մէջ շեշտուած կերպով յիշուած է. «Անհրաժեշտ է, որ Գանատան կիրառէ դիւանագիտական եւ տնտեսական պատժամիջոցներ Ատրպէյճանի բռնապետական կառավարութեան դէմ եւ դատական գործ յարուցէ նախագահ

Ալիեւի դէմ, Միջազգային քրեական դատարանին մէջ, նաեւ մարդասիրական օգնութիւն տրամադրէ Արցախի ցեղասպանութենէն վերապրածներուն, որոնք ստիպողաբար տեղափոխուած են Հայաստան եւ ամենէն էականը, որ Գանատան ճանչնայ Արցախի բնակչութեան ինքնորոշման իրաւունքը»:

Ներթափար խօսք առին՝ ներկայ գտնուող քաղաքական գործիչները, որոնք խստօրէն դատապարտեցին ատրպէյճանական զինեալ յարձակումներն ու բռնի տեղահանութիւնը եւ իրենց ամբողջական

աջակցութիւնը յայտնեցին Արցախի ժողովուրդին եւ վստահեցուցին, որ կարելի էլա՞ծ միջոցներով

սատար պիտի կանգնին Արցախի ժողովուրդի արդար իրաւունքներուն:

Յուզումով եւ տպաւորիչ կերպով Սուրբ Յակոբ Ազգային վարժարանէն ինը տարեկան աշակերտ մը ընթերցեց արցախցի երեխայի մը գրած նամակը, նաեւ նոյն վարժարանի բարձրագոյն կարգի աշակերտներէն՝ Վայք Աճեմեան եւ Լէա Տօնապետեան իրենց պատրաստած նամակը ուղղեցին

Գանատայի Արտաքին Գործոց նախարար՝ Մելանի Ժոլիին, որուն մէջ կը յիշէին իւրաքանչիւր ազնիւ հայու սրտի խօսքն ու բողոքը:

Բողոքի հաւաքի աւարտին Տիար Միւր Գարագաշեան իր պատգամով, ամփոփեց Արցախի եւ Արցախահայութեան ճակատագրի ողբերգութիւնը, սակայն ներկաներուն կոչ ուղղեց պայքարելու յանուն արդարութեան, երբ ան շեշտելով յիշեց Արցախի Ազատագրական շարժման նահատակներէն Մովսէս Գորգիսեանի խօսքը. «Սուգը յաւերժ է, եթէ պայքար չկայ», ապա խստօրէն դատապարտեց համայն աշխարհի անտարբեր մօտեցումը

տեղի ունեցած բռնի տեղահանութեան եւ Տեղասպանութեան: Գարագաշեան իր խօսքի աւարտին ներկաները յորդորեց անմիջապէս օգնութեան ձեռք երկարել Արցախէն տեղահանուած մեր ժողովուրդին, եւ շարունակել պայքարը Գանատայի կառավարութենէն պահանջելով պատժամիջոցներ որդեգրել Ատրպէյճանի նկատմամբ, ետքը իր խօսքը փակեց Հայոց Տեղասպանութեան նահատակներէն մեծն բանաստեղծ Սիամանթոյի խօսքերով որ կ'ըսէ. «Մեր անունն է պայքար եւ վախճանը՝ յաղթանակ»:

Աւարտին տեղին է յիշել, որ տոյն բողոքի հաւաքին տարբեր լրատուական կազմակերպութիւններու կողքին՝ ներկայ էր նաեւ գանատական «CBC News» կայանի թղթակիցները, որոնք նկարահանեցին եւ սփռեցին օրուան միջոցառումը:

Թղթակից
Լուսանկարները՝ Մայք Թաշճեանի

ԱՐՑԱԽԸ ՑԱԲԷՆ ԱՆՂԻՆ, ՆԱԵՒ ԳԱՂԱՓԱՐ Է...

ՅԱՏՈՒԿ «ԱՊԱԳԱՅ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹԻՆ

Անասելի է Արցախի ցավը: Ոչ միայն անոր համար, որ Հայաստանի սահմանները անվտանգ փոքրացան, կամ անոր համար, որ Հայաստանի անվտանգության եւ ապահովության հիմնական երաշխաւորը, որ հայկական Արցախն էր այլեւս չկայ, այլ անոր համար, որ եղածը մէկ հարիւր տարուան մէջ արդէն երկրորդ ցեղասպանութիւնն է:

Հրանդ Տինք իրաւացի էր, երբ բաց թեքստով կը գրեր, թէ եթէ Օսմանեան կայսրութեան «գործիքներ»ը եւ զինուորները, Նոյնիսկ ոսկեպատ օդանաւերով հայութիւնը հանէին իրենց արմատներէն, ապա այդ ալ ցեղասպանութիւն պիտի կոչուէր:

Ցեղասպանութիւնը այս պարագային հողագրկումն է, այն հողը, որուն վրայ հայերն ապրած են դար ու դարեր, այսօր արդէն պիտի դադրի գոյութիւն ունենալէ:

Այս ամբողջ ցաւէն, կորուստէն, նահատակումներէն ու բռնագաղթէն անդին տխուր է անշուշտ, որ Արցախեան հարցը չունեցաւ այնպիսի լուծում, որուն ամբողջ երկու հակառակող կողմերը՝ Հայաստանն ու Ատրպէյճանը գոհ ըլլային եղածէն:

Ատրպէյճան վստահելով իր ռազմական, քաղաքական եւ դիւանագիտական ուժին հաւատաց ու դեռ ալ կը շարունակէ հաւատալ, որ Ղարաբաղի հակամարտութիւնը, ընդհանրապէս աւարտած է կը սխալէր, որովհետեւ խորքին մէջ այդպէս չէր:

Հայաստան, որ իրերու բերամար կը փորձէ կառչիլ այն վարկածին, որ Արցախի հարցի «աւարտով» շրջանը պիտի մտնէ ամբողջական խաղաղութեան շրջան մը ու բոլոր դրոյթները պիտի յանգեցնեն «սպասուած» մեծ խաղաղութեան կը սխալի, որովհետեւ դարձեալ այդպէս չէ:

Արցախեան հարցը յար է նման միջազգային տարբեր օրակարգեր բացող, առաջնորդող եւ պայմանաւորող խնդիրներուն նման է: Հրաբուխի պէս է, որուն լաւան կրնայ որեւէ պահու ժայթքիլ ու մեծ ռումբ է նետուած այս ամբողջ շրջանին սրտին վրայ, որ կը կոչուի Հարաւային Կովկաս:

Թերեւս խօսիլ է պէտք նաեւ միւս խաղացողներուն՝ Ռուսիոյ, Թուրքիոյ, Եւրոպայի կամ Նոյնիսկ Միացեալ Նահանգներուն մասին, բայց այդ բոլորը էական չեն, այլ երկրորդական ...

Էականը անելի քան ապահով եմ, որ արցախցիներուն խօսքն է: Ասկէ առաջ ալ, երբ տարբեր առիթներով գրեցի Արցախեան խնդրի այս փուլին մասին, նշեցի, որ «վերջին փրկիչներ»ը միայն ու միայն արցախի բնիկ՝ բնակիչներն են:

Կը հասկնամ, կ'ընկալեմ անշուշտ, որ այս թեման բաւական բարդ եւ բաւական լուրջ թեմա է, ու անոր մէջ կան կարմիրով քաշուած բարակ թելեր, բայց յանուն ճշմարտութեան պէտք է նշել, որ Արցախի համար պայքարող, Արցախը օրակարգի վրայ պահող միակ երկաթեայ օղակը, որ այսօր կոտորուած է Նոյն արցախցիին է:

Այս անպայման չի նշանակեր, որ մայր Հայաստանը պէտք է իր ձեռքերը ընդհանրապէս լուայ Արցախէն, բայց եւ այնպէս Հայաստանի թոյլ վիճակը, տկարացած բանակը եւ ներքին անվտանգութեան ընդհանուր տինամիջները թոյլ պիտի չտան, ու չտուին, որ Հայաստան «տէր» դառնայ Արցախին:

Նոյն սխալը գործուեցաւ անցնող երեսուն տարիներու ընթացքին, երբ պաշտօնական Երեւան, ամէն առիթի հաւաստեց, որ ինք Արցախի «տէրն ու պաշտպանն է»: Արցախի անվտանգութիւնը պահպանելու հիմնաւոր մօտեցումը, Հայաստանի «խելքէն վեր» բան է, այն իմաստով, որ Արցախը կարիքն ունէր անելի մեծ հովանաւորութեան մը, որ կարողանար «խօսք հասկցնել» Պաքոյին ու թերեւս այդ հովանաւորի բացակայութեան հետեւանքով էր, որ Ատրպէյճան ոչ ոքի հաշիւը ըրաւ եւ ունեցանք այն ինչ, որ ունինք հիմա...:

Այս բոլորէն անդին յստակ է նաեւ, որ Արցախի վաղուան, արցախեան խնդրի գոյութեան իրաւունքը դարձեալ մէկ հոգիի ձեռքն է եւ այդ մէկ հոգին ինք՝ վտարանդի արցախցին է, որ պիտի փորձէ իր կռնակը շտկել, ոտքի կանգնիլ ու մտածէ թէ ինչ դրոյթներով պիտի նայի վաղուան:

Մտիկ անցեալին հայկական օրակարգը վառ պահող դրոյթը Արցախեան խնդիրն էր, իսկ այսօր վտարանդի արցախցին է, որ այս անգամ եւ թերեւս վերջին անգամ հաշուի նստի իր վաղուան ու գալիքին հետ:

Ըսուած է չէ, որ կամքը ամբողջ լեռները կրնայ շարժել, կամքն ու հաւատքը ու հոս է նաեւ, որ ազգովին մենք բոլորս ըսելիք ու տալիք ունինք, անշուշտ բոլորուելով արցախցիին շուրջ, որ այսօր պարզապէս գաղափար է...:

Այս բոլորէն անդին ու հասկնալու համար, որ անցնող օրերուն ինչ տեղի ունեցաւ Արցախ աշխարհին մէջ «ԱՊԱԳԱՅ» շաբաթաթերթի ընթերցողներուն կը ներկայացնեմ այս օրերուն կատարուած գրառում մը (բնագիրը՝ ռուսերէն), որուն հեղինակն է, արմատներով ռուս-իւրալեացի պոլկըր Ալեքսանդր Լափշինը:

Ալեքսանտր Լափշին կը գրէ՝

«Թերեւս տակաւին կանուխ է ըսելը, որ 120 հազար արցախցիները միայն փախստականութեան ու Ցեղասպանութեան գոհ չդարձան, այլ նաեւ՝ կորսնցուցին իրենց բնակարանները, տուները, հողը, ունեցուածքը. այն ամէնը, ինչ որ ստեղծուած ու կառուցուած էր ապագայ սերունդներուն համար: Ամէն ինչ պիտի գրաւէ Ալիեւեան ռեժիմը: Առաջինը, որ մտած է Արցախի գիւղերն ու քաղաքները եղած է «Եաշմա» ջոկատը, որուն զինուորները հեռախօսով ուրախ նկարահանած են խաղաղ բնակչութեան դէմ դաժանութիւնները եւ տեղադրած համացանցի էջերուն: Խուզարկման պատրուակով անոնք գացած են՝ տուն-տուն եւ փնտռած՝ փորփորած մարդոց գոյքերը, յոյս ունենալով գտնել ոսկէ մատանի մը կամ տատիկի մը արծաթ դալները: Աւելորդ է խօսիլ այն մասին, թէ ինչ պիտի պատահի անոնց հետ, որոնք ժամանակ չեն ունեցած լքելու իրենց հայրենիքը:

«Եաշմա»-ի գողութիւններու եւ կողոպուտներու առաջին ալիքէն յետոյ՝ քաղաքները կը մտնեն անելի բարձրաստիճան աւազակները՝ ներքին գործերու նախարարութեան պաշտօնեաներ, գնդապետներ, բանակի ու ոստիկանութեան հրամանատարներ՝ «քաղաքացիական վարչութիւն»: Ասոնք, մահճակալներու տակ տատիկի դալներ պիտի չփնտռեն, այլ հայր ունեցուածքն ու հողը իրենց մէջ պիտի բաժնեն: Հանեցանք լերան վրայ Աշոտ պապիկի տունը: Հոյակապ: Պաքո կը հեռաձայնէն եւ կաշառակեր Նոտարը կը տրամադրէ վկայական մը, որ իբրեւ թէ, այս տունը եւ անոր շրջակայքի հողը, Սուրբ Քուրանի ստեղծման ժամանակներէն, պատկանած է Պաքոյի, Մաշտաղի շրջանի հրամանատար՝ Մամետ Մամետովին: Նոյն ձեւով, անօրինական կերպով կը սեփականացնեն հայկական խանութները, լքուած ինքնաշարժները, փոքր գործարանները: Յետոյ, իրենց անունին արձանագրել կու տան հողերը, որոնք երկու-երեք ամիս ետք տասը անգամ անելի թանկի կը ծախեն իրենց սեփական պետութեան: Իսկ Նոյն կաշառակեր Մամետով/Ալիեւը առաջին պետպատուէրը կը կնքէ առաջին գողին հետ, անկէ կաշառք ստանալով:

Ճիշդ այս ձեւով, գերմանացի նացիստները վարուեցան հրեաներուն եւ անոնց ունեցուածքներուն հետ, գրաւեալ Եւրոպայի մէջ: Ընտանիքս, Լեհաստանի Լիտվա եւ արեւմտեան Ուկրաինայի Լվով քաղաքներէն էին: Պատերազմէն առաջ, անոնք բաւական հարուստ էին: Նացիները, Վիլնիուս, Լվով, Քրաքով մտնելով, ոչ միայն ոչնչացուցին այնտեղի հրեայ բնակչութիւնը, զանոնք ուղարկելով Աուշվից եւ Փաներայ, այլեւ տէր դարձան անոնց ունեցուածքներուն: Ես կը յիշեմ հանգուցեալ տատիկիս եւ պապիկիս պատմութիւնները, որոնք այն ժամանակ երիտասարդ էին: Նախքան նացիներուն Լվով մուտքը, հրեաներէն ոմանք յաջողեցան դէպի արեւելք երթալ, բայց ոչ բոլորը կրցան փախչիլ քաղաքները մտնող նացիներէն, որոնք սուստիքայի դրօշները բարձրացնելով Լվովի եւ Վիլնիուսի վրայ, արագօրէն «մաքրեցին» այնտեղ մնացած հրեաները:

Պատերազմէն ետք, երբ նացիստներուն ռեժիմը ոչնչացաւ եւ տեսանելի դարձաւ մարդկային աղէտի մեծութիւնը, ծագեցաւ նաեւ նացիներու կողմէ իւրացուած հրեաներուն ունեցուածքներուն հարցը: Հաշուի առնելով, որ նացիները միտումնաւոր ոչնչացուցին բոլոր արիսիները, իսկ հրեայ տէրերն ալ մահացան համակերպողական ճամբարներուն մէջ, անոնց միլիոնաւոր ժառանգորդները չկրցան վերադարձնել իրենց տուներն ու հողերը:

Ամենայնդեպս, նպատակս Հոլոքոսթի իրականութիւնը վերապատմելը չէր, այլ պարզապէս ըսել, Արցախի եղածներով պատմութիւնը դարձեալ ինքզինք կը կրկնէ:

Սաֆօ Արեան

ABAKA

SECTION FRANÇAISE

LUNDI, 9 OCTOBRE 2023

Évaluation de l'exercice militaire conjoint américano-arménien

Écrit en anglais par Souren Sargissian et publié dans *The Armenian Mirror-Spectator* en date du 29 septembre 2023

Les récents développements autour de l'Arménie et de l'Artsakh n'ont pas permis une évaluation complète des exercices militaires arméno-américains qui ont eu lieu en septembre. Il est clair que l'attention du public arménien était ailleurs. Cependant, la conduite de ces exercices militaires a introduit une autre tension dans les relations russo-américaines, dont l'épicentre était l'Arménie. Les exercices militaires conjoints américano-arméniens sont devenus le principal sujet de controverse tant à l'intérieur qu'à l'extérieur du pays.

Les « Eagle Partner 2023 » entre l'Arménie et les États-Unis ont eu lieu du 11 au 20 septembre en Arménie, notamment au Centre de formation de Zar de la Brigade de maintien de la paix et au Centre de formation du ministère de la Défense « dans le cadre de la préparation à la participation dans les missions internationales de maintien de la paix. Les exercices ont impliqué environ 85 militaires américains et 175 participants arméniens. Cette initiative avait plusieurs objectifs, dont ceux de renforcer l'alliance américaine avec l'Arménie, de renforcer l'interopérabilité et de préparer la 12e brigade arménienne de maintien de la paix à une évaluation du concept de capacités opérationnelles (OCC) de l'OTAN dans le cadre du programme de partenariat pour la paix de l'OTAN avant la fin de l'année.

La conduite des exercices militaires conjoints américano-arméniens a suscité des critiques de la part des responsables russes. En cette période de relations tendues entre les États-Unis et la Russie, la coopération de l'Arménie avec les États-Unis a été perçue comme un geste hostile.

La critique est venue du ministre russe des Affaires étrangères Sergueï Lavrov. Selon les mots de Lavrov, « cette action des dirigeants arméniens est regrettable ». De manière générale, la Russie s'inquiète du fait que les États-Unis tentent de jouer un rôle plus actif dans le Caucase. « Bien sûr, nous ne voyons pas grand-chose de positif de la part d'un pays agressif de l'OTAN qui tente de s'infiltrer dans le Caucase du Sud. Je ne pense pas que cela soit bon pour qui que ce soit, y compris pour l'Arménie elle-même », a déclaré M. Lavrov. Le porte-parole de la présidence russe, Dmitri Peskov, a également commenté l'exercice militaire conjoint, déclarant que « dans cette situation, la mise en œuvre d'un tel exercice ne contribuera pas à la stabilisation de la situation, elle ne contribuera en aucun cas au renforcement de l'atmosphère de paix et de confiance mutuelle dans la région ».

En outre, le ministère russe des Affaires étrangères a convoqué l'ambassa-

teur arménien en Russie pour protester, entre autres, contre les exercices militaires conjoints, actions jugées inacceptables par la Russie. Dans sa déclaration, le ministère des Affaires étrangères a déclaré que l'Arménie avait pris un certain nombre de mesures hostiles, parmi lesquelles « les exercices qui débiteront lundi, la fourniture par l'Arménie d'une aide humanitaire à l'Ukraine et ses démarches pour ratifier le Statut de Rome qui a créé la Cour pénale internationale, qui cette année, a inculpé le président Vladimir Poutine. En résumé, la réponse russe à ces exercices, couplée à d'autres mesures, a été plutôt négative.

À l'inverse, la partie américaine a souligné que cet exercice est un « exercice de routine qui n'est en aucun cas lié à d'autres événements ». Selon un porte-parole du Département d'État américain, les États-Unis entraînent et opèrent régulièrement aux côtés de leurs partenaires et améliorent continuellement l'interopérabilité entre les forces armées. Selon le porte-parole, l'Arménie est un partenaire des États-Unis et entretient « depuis 2003 une relation durable avec la Garde nationale du Kansas dans le cadre du programme de partenariat d'État du ministère de la Défense ». Par conséquent, la conduite d'exercices ne devrait pas être considérée comme une action dirigée contre un autre pays ou liée à un événement.

Interrogés sur la réponse de la Russie aux exercices militaires conjoints, les États-Unis ont répondu durement : « étant donné que la Russie a envahi deux de ses voisins ces dernières années, elle devrait s'abstenir de donner des leçons aux pays de la région sur les dispositions en matière de sécurité ». Par conséquent, cela n'est devenu qu'une autre question sur laquelle les responsables russes et américains s'attaquent et se critiquent mutuellement, laissant l'Arménie faire face aux répercussions.

Après avoir examiné toutes les critiques et accusations du côté russe, il est important de souligner que de tels exercices militaires conjoints ne sont pas une nouveauté entre les États-Unis et les pays post-soviétiques. De tels exercices ont lieu chaque année et ont un caractère permanent et régulier. Ce n'est pas seulement l'Arménie qui mène de tels

Suite à la page 6

Artsakh, la mort d'un État démocratique, l'échec de l'ONU

La dernière invasion s'est déroulée rapidement et les agresseurs ont tué des centaines de chrétiens. L'Arménie n'avait d'autre choix que de sauver des milliers de ses citoyens de la mort en cédant son enclave du Haut-Karabagh aux forces brutales du dictateur azerbaïdjanais Ilham Aliiev, selon l'article publié dans le quotidien *The Telegraph* par l'ancien juge des crimes de guerre de l'ONU Geoffrey Robertson.

Selon lui, attribuer à la Russie la responsabilité d'assurer la sécurité des Arméniens du Haut-Karabagh a été une décision peu judicieuse.

Dans son article, Robertson souligne que 120 000 Arméniens sont désormais contraints soit de quitter leurs foyers ancestraux, soit de vivre sous la tyrannie qui alimente la haine contre eux depuis des années.

« Le Haut-Karabagh a gagné la guerre en 1994 et a déclaré, comme le Kosovo, son droit à l'autodétermination. Pendant le quart de siècle suivant, il s'est gouverné avec l'aide de l'Arménie. Il l'a fait, de manière assez raisonnable, avec des élections équitables et des institutions démocratiques ainsi qu'un système judiciaire indépendant - comme je l'ai constaté en enquêtant sur la situation du pays pour un procès en 2014. Ce n'était pas, comme de nombreux journalistes l'ont dit la semaine dernière, un pays de « séparatistes arméniens » mais celui d'un peuple arménien dont les ancêtres vivaient sur ces hauts plateaux depuis des siècles et qui se sont battus et ont conquis pendant un quart de siècle le droit de résister à un dictateur brutal. Mais il y a eu de nombreuses provocations azéries sur la « ligne de contrôle ».

Quant aux Nations unies, le Haut-Karabagh restera dans les mémoires comme une raison supplémentaire pour laquelle l'institution n'est plus adaptée à sa mission. Cet objectif, nous rappelle sa Charte, est de « sauver les générations futures du fléau de la guerre », mais elle ne peut expulser la Russie (même si Poutine utilise des armes nucléaires), qui opposerait son veto à sa propre expulsion, et ne peut pas non plus expulser l'Azerbaïdjan pour agression (parce que la Russie opposerait son veto à la recommandation nécessaire du Conseil de sécurité).

La seule façon d'avancer est de remplacer l'ONU, car son Conseil de sécurité n'est plus adapté à ses objectifs. Elle est incapable de se réformer, car la Russie et la Chine opposeront leur veto. La « sécurité » ne viendra que d'un organe représentatif international doté du pouvoir moral, militaire et économique nécessaire pour dissuader une agression autoritaire », a écrit Geoffrey Robertson.

L'Arménie dénonce les événements du Karabagh devant à la Cour internationale de Justice

L'Arménie a officiellement soumis une déclaration contre l'Azerbaïdjan à la Cour internationale de Justice (CIJ), demandant l'application de mesures temporaires en vertu de la Convention internationale sur l'élimination de toutes les formes de discrimination raciale (CERD).

La République d'Arménie, se référant à l'article 41 du Statut et à l'article 73 du Règlement de la Cour, a soumis à la Cour une demande en indication de mesures conservatoires, « pour préserver et protéger les droits consacrés dans la Convention internationale sur l'élimination de toutes les formes de discrimination raciale (CERD) ».

« L'Arménie demande à la Cour d'indiquer les mesures conservatoires suivantes et de réaffirmer les obligations de l'Azerbaïdjan en vertu des ordonnances qu'elle a rendues dans cette affaire, en particulier celles du 7 décembre 2021 et du 22 février 2023 », indique le site Internet de la Cour.

La poursuite, qui contient 10 points clés, appelle l'Azerbaïdjan à s'abstenir de toute action susceptible de violer ses obligations au titre de la CERD. En outre, l'Azerbaïdjan est invité à s'abstenir de toute action, directe ou indirecte, qui pourrait entraîner le déplacement des Arméniens de souche qui résident encore au Haut-Karabagh.

La France fait don de 5 tonnes de matériel d'urgence à l'Arménie pour les personnes déplacées

Le gouvernement français a envoyé, le 29 septembre, 5 tonnes d'aide humanitaire à l'Arménie pour les personnes déplacées de force du Haut-Karabagh.

La vice-ministre arménienne de la santé, Lena Nanouchian, et l'ambassadeur de France en Arménie, Olivier Decottignies, ont personnellement inspecté le transfert. « J'aimerais remercier nos partenaires et

Suite à la page 6

Plainte de l'Azerbaïdjan contre David Babayan

Le bureau du procureur général d'Azerbaïdjan a publié une déclaration concernant des accusations fabriquées contre l'ancien ministre des Affaires étrangères de l'Artsakh, David Babayan. Selon ce communiqué, le nombre de charges retenues contre David Babayan dépasse la vingtaine.

« L'enquête a établi que David Klimovich Babayan, né en 1973 à Stepanakert/Khankendi (nom azéri de la ville), a occupé, entre 2013 et 2023, les postes de « chef de cabinet adjoint du bureau du président, conseiller présidentiel pour la politique étrangère, ministre des Affaires étrangères, et conseiller présidentiel pour les affaires spéciales » au sein d'une structure séparatiste. Il a participé à des activités au sein d'un groupe criminel, en collaborant avec des « hauts responsables », à la fois pendant la guerre patriotique de 44 jours et lors des mesures antiterroristes visant à restaurer l'intégrité territoriale de l'Azerbaïdjan et à assurer la sécurité de la population. Ses activités consistaient notamment à inciter à l'inimitié et à la haine nationales et à coordonner les actions de groupes terroristes. « Il a également participé aux crimes liés au bombardement de zones non protégées de la ville de Ganja le 17 octobre 2020, à l'aide de missiles balistiques, où résidait la population civile, entraînant la mort de nombreux civils et en commettant des actes de terrorisme fondés sur l'inimitié et la haine.

« Le 29 octobre 2020, David Babayan est accusé d'infractions aux articles 100.1, 100.2, 32.3, 114.1, 32.3, 116.0.1, 32.3, 116.0.6, 32.3, 116.0.7, 32.3, 116.0.8, 32.3, 116.0.9, 32.3, 116.0.10, 117.2, 32.3, 214.2.1, 32.3, 214.2.3, 32.3, 214.2.4, 283.2.1, 283.2.3 et d'autres articles du Code pénal de l'Azerbaïdjan, une mesure préventive a été retenue contre lui par une décision de justice sous forme d'arrestation et il a été inscrit sur la liste internationale des personnes recherchées.

« Le 29 septembre dernier, David Babayan a été arrêté par les forces de l'ordre azerbaïdjanaises, transféré aux autorités chargées de l'enquête et inculpé en vertu de ces articles », indique le communiqué.

Auparavant, les médias azerbaïdjanais avaient rapporté que David Babayan avait été arrêté durant quatre mois.

Appel à l'aide de l'Arménie à l'UE pour les réfugiés du Haut-Karabagh

L'Arménie a demandé à l'Union européenne via l'Italie de l'aider à prendre en charge les réfugiés arrivant du Haut-Karabagh (Artsakh), a annoncé, le 30 septembre, le bureau du Premier ministre italien.

« L'Arménie a fait appel à l'UE pour obtenir l'asile temporaire et des fournitures médicales », a déclaré le bureau du Premier ministre.

Selon le communiqué, Rome « œuvre pour promouvoir la stabilisation dans la région ».

La France ...

Suite de la page 5

amis en France qui nous aident à surmonter ces jours difficiles et à fournir aux patients le matériel médical dont nous avons besoin » a déclaré Mme Nanouchian.

L'ambassadeur de France en Arménie, Olivier Decottignies, a déclaré que cette aide permettrait de répondre aux besoins de 250 personnes gravement blessées.

Évaluation...

Suite de la page 5

exercices conjoints avec les États-Unis, mais aussi les pays d'Asie centrale.

De tels exercices conjoints ont eu lieu au Tadjikistan entre le 10 et le 20 août 2022 dans le cadre de la coopération régionale parrainée par le commandement central. Y ont participé les États-Unis, le

Tadjikistan, le Kazakhstan, la République kirghize, la Mongolie, le Pakistan et l'Ouzbékistan. Le Tadjikistan et les États-Unis ont également organisé une composante bilatérale de formation sur le terrain de cinq jours au centre de formation de Fakhrabad. Un autre exercice conjoint de ce type, Steppe Eagle 19, a eu lieu au Kazakhstan en 2019, auquel ont participé des soldats de pays tels que les États-Unis, le Royaume-Uni, le Kazakhstan, le

L'Azerbaïdjan, responsable de garantir les droits et la sécurité des Arméniens du Karabagh

Un exode massif des Arméniens du Karabagh est actuellement en cours, conséquence de l'opération militaire azerbaïdjanaise des 19 et 20 septembre et du blocage du couloir de Latchine pendant des mois. Les gens fuient leurs foyers et trouvent refuge en Arménie, a indiqué le service de presse du Service européen pour l'action extérieure (SEAE) dans un communiqué.

Il est urgent d'assurer un soutien humanitaire continu et sans entrave à ceux qui sont encore dans le besoin au Karabagh, ainsi qu'à ceux qui sont partis. L'Union européenne (UE) soutient le travail du Comité international de la Croix-Rouge (CICR), qui facilite l'évacuation d'urgence des blessés et des patients, ainsi que la fourniture d'une aide d'urgence sur le terrain.

La Commission européenne a annoncé un programme d'aide humanitaire supplémentaire de 5 millions d'euros pour aider les personnes déplacées du Haut-Karabagh vers l'Arménie et celles qui se trouvent dans une situation vulnérable à l'intérieur du Karabagh. L'UE et ses États membres sont prêts à fournir une aide humanitaire supplémentaire.

L'Azerbaïdjan a la responsabilité de garantir les droits et la sécurité des Arméniens du Karabagh, y compris leur droit de vivre dignement dans leurs foyers, sans intimidation ni discrimination, ainsi que le droit au retour des personnes déplacées. Il est essentiel qu'une mission de l'ONU puisse accéder au territoire dans les prochains jours.

L'Union européenne a pris note du lancement annoncé par les autorités azerbaïdjanaises d'un processus d'enregistrement des résidents arméniens via un portail informatique. L'UE continuera de suivre de près l'évolution de la situation sur le terrain.

Solidarité internationale envers Rouben Vardanian

« La récente arrestation par le gouvernement azerbaïdjanais du philanthrope, entrepreneur, citoyen arménien et co-fondateur de l'Initiative humanitaire Aurora Rouben Vardanian est scandaleuse et motivée par la politique. En tant que représentants de la communauté mondiale humanitaire et des droits de l'homme, nous appelons à sa libération immédiate », indique un communiqué de l'Initiative Humanitaire Aurora.

« L'Initiative Humanitaire Aurora, à laquelle Rouben a tant donné, honore et soutient depuis huit ans le travail de ceux qui luttent pour les droits humains fondamentaux, souvent au péril de leur propre vie, partout dans le monde. L'ironie est que Rouben se retrouve désormais victime des mêmes persécutions que ceux qu'il a cherché à aider en tant que défenseur des droits humains.

« Lorsque Rouben a déménagé au Haut-Karabagh il y a plus d'un an, avant le blocus de 10 mois de toute nourriture et de tous produits de première nécessité et les récents attentats à la bombe, il l'a fait en sachant que les risques étaient importants, mais il était déterminé à contribuer à la recherche d'un climat de paix et à la résolution du conflit.

« Détenir Rouben, un homme qui a consacré les 20 dernières années à faire progresser le développement socio-économique de la région, est injuste. Cette action le prive de ses droits fondamentaux, tout comme des dizaines de milliers d'Arméniens de la région dont les droits humains fondamentaux sont violés quotidiennement.

« Rouben Vardanian est retenu captif en raison de son soutien au peuple du Haut-Karabagh et à son droit à un mode de vie démocratique. Le gouvernement azerbaïdjanais doit le libérer et démontrer son respect des droits de l'homme, les siens et ceux de tous les Arméniens de la région », indique le communiqué.

Tadjikistan, l'Ouzbékistan et la Turquie. Cette année, le 8 août, l'exercice Coopération régionale 23 a eu lieu aux États-Unis, à Helena, dans le Montana. Il a réuni des militaires du Kazakhstan, du Kirghizistan, de la Mongolie, du Pakistan, du Tadjikistan, du Turkménistan et de l'Ouzbékistan, ainsi que du personnel américain de tout le pays.

Naturellement, le gouvernement arménien souhaiterait établir une coopération

militaire continue avec les États-Unis après ces exercices militaires, y compris une coopération en matière de sécurité, mais rien n'indique du côté des États-Unis que ces exercices pourraient devenir plus que des exercices de routine.

Traduction N.P.

ABAKA

ENGLISH SECTION

MONDAY OCTOBER 9, 2023

Deploy UN International Peacekeeping Forces on Armenian Borders to Stop Further Catastrophe

By Dr. Arshavir Gundjian C.M. published in *The Armenian Mirror of Spectator*

As literally hell has broken out in the Armenian homeland, today's government, all opposition parties, as well as any and all organized groups in Armenia, and in the diaspora, must have one major objective that overrides all the many other important humanitarian, economic or political emergencies. That objective is, as the popular wisdom says, "to save the presently remaining furniture," meaning to save, at the very least, what Armenian possessions still remain, at this moment.

The writing has been on the wall for a long while, certainly since the end of 2020's disastrous 44-day war, that not only Artsakh but certainly also the present-day Republic of Armenia are targeted to be taken over by Azerbaijan, acting with the obvious full collaboration of Turkey. Furthermore, whatever the reasons, it had become increasingly evident that the so-called Russian peacekeepers' protection had become quite impotent. One did not have to be an expert to observe the fact that apart from Artsakh, the belligerent Azerbaijani President Ilham Aliyev has been regularly using the "Western Azerbaijan" qualifier, when referring to the territories of the current Republic of Armenia, including Yerevan, Sevan and Dilijan.

Incredibly, on every such occasion, hardly any voices of indignation, official protest and condemnation, have been heard from the Armenian government or from any other international bodies. Azerbaijani weather reporting agencies are said to refer even to the weather in Armenia, as the "weather in Western Azerbaijan."

Has official Armenia been taking the use of such cynical, shocking and dangerous language as a distasteful joke?

If that is the case, then they are better advised to seriously shake themselves and wake up.

Indeed, Azerbaijanis and Turks have not been joking. They do mean what they say, and more.

Have we not learned from Armenia's history lessons, that to wipe out Armenia from the map has been their centuries-old project, as the core part of the Turkic Pan-Turanic grandiose scheme of expansion from Europe all the way to the heart of Asia, in one uninterrupted vast empire?

So far, they were prevented from achieving that dream, only because of the Soviet-era Russian obstacle which suddenly is now absent!

It is unquestionable that the entire Armenian world needs now to consolidate all its means and forces, by putting aside all internal differences, in order to save whatever territories of Armenia that still remain in our hands.

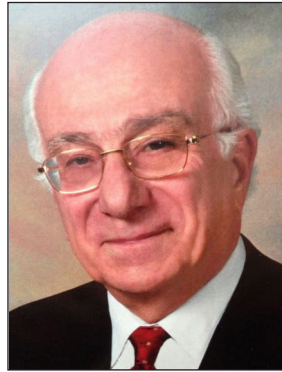
We probably have only a limited time available to engage feverishly in that effort of consolidation of all our forces. As I already stated in my latest writings, today, any lack of maturity and failure of any Armenian party, be it the current authorities, opposition groups, political parties or diaspora groups, to comply with a spirit of, national emergency-motivated unity, would be considered outright treason towards the supreme interests of the Armenian nation.

We must recognize, and just register for now, that Armenians, both in Armenia and Artsakh, have actually failed to build their national security tools during the entire length of the past three decades, whereas they should have actually consolidated their efforts to secure their own military and diplomatic security devices. This had to be accomplished as a priority, independently and aside from any additional so-called external foreign help from whomever that may have been. Indeed, they were expected to know that the latter is volatile and can be ephemeral, while the former is the only one that a nation can depend on!

Immediately following the collapse of the Soviet structure, Armenia's highest priority should have been not only to carefully maintain its defense industry but also to continue to build on it to secure a world class army, equipped with regularly updated state-of-the-art sophisticated weapons. Armenia had the infrastructure and the intellectual manpower to succeed in that path. Actually, we all, especially in the diaspora, were led to believe that such was indeed the quality and caliber of the Armenian defense system. We were fooled, and even worse, through its irresponsible behavior Armenia had created all the elements of the current Armenian catastrophe.

The other big failure concerns specifically the Artsakh diplomatic front. Artsakh has indeed had two solid legal and internationally recognized tools to support its right to independence, which it neglected to use all the way since way back in 1994, following the Armenian victory against Azerbaijan.

Indeed, just as the Soviet regime was crumbling, it is a well-established fact that Artsakh has lawfully held (according to the laws that prevailed at that time) the

Cont'd on page 8

L.A. County Board of Supervisors Approve Calling for Sanctions Against Azerbaijan in Support of Artsakh

By The Armenian Mirror-Spectator

On October 4, the Los Angeles County Board of Supervisors unanimously approved a motion authored by Supervisors Kathryn Barger and Janice Hahn that will send a five-signature letter to President Biden, urging the United States government to take actions to stop the military assault and atrocities Azerbaijan is committing in Artsakh.

The motion calls for imposing sanctions, providing humanitarian assistance, and ending all US military and economic assistance to Azerbaijan.

"This is an incredibly difficult time for all Armenians, everywhere, who are having to either bear or witness the aggressive assaults taking place in Artsakh," said Supervisor Kathryn Barger. "I want my Armenian constituents to know they will always have my support. Through this motion, Los Angeles County is adding its powerful voice to call upon the President of the United States to do everything in his power to stop the humanitarian violations and acts of violence being committed by the Azerbaijani government against the Armenian people of Artsakh. We must continue to condemn these attacks and stand in solidarity with the Armenian people. The time to hold Azerbaijan accountable and stop these vicious acts of violence is now."

"Once again, Armenian people are being forcibly exiled from land they have lived on for thousands of years," said Supervisor Janice Hahn. "The world is witnessing an ethnic cleansing. Armenian Americans here in Los Angeles County are devastated and worried for their friends and loved ones. These new Armenian refugees are in desperate need of help—both in the urgent need for immediate humanitarian assistance, and for a diplomatic solution that provides for the safe return to their homes. It is imperative that the US government take firm action now to strengthen international accountability efforts and condemn Azerbaijan's actions before any further attacks on Armenia."

The motion was introduced as the Azerbaijani government has, for nine continuous months, blocked the Lachin Corridor – the only road that connects Artsakh to the rest of the world. This aggressive blockade has cut off 120,000 Armenians from food, medicine, and other critical supplies.

Supervisor Barger also read in an amendment to the motion, demanding for the Azerbaijani government to release former Artsakh Foreign Minister David Babayan, along with other Armenian political figures, who have been detained and remain in custody in an Azerbaijani prison.

'A masquerade' - French senator slams infamous UN mission's visit to Nagorno-Karabakh

French Senator Valérie Boyer has rebuked a recent UN team's visit to Nagorno-Karabakh, describing it as a 'masquerade'.

"I think we need to defend Armenia, but not through the masquerade happening today," she said, referring to the UN mission visit to NK. "Do you have the list of participating countries in the mission selected by Azerbaijan? There's no one left in [Nagorno-Karabakh]," Boyer said during the C dans l'air program.

The Senator called on the French government to recall its ambassador from Azerbaijan and impose sanctions against Azerbaijani President Ilham Aliyev.

After most of the population of Nagorno-Karabakh had fled the region following the September 19-20 Azerbaijani attack, a UN team reportedly consisting of representatives of Turkey, Pakistan, Albania, Hungary and Russia – all traditional allies and partners of Azerbaijan - visited Nagorno-Karabakh and claimed that they were 'struck by the sudden manner in which the local population left their homes', and that they did not see 'any damage to civilian infrastructure'.

However, civilian infrastructures were extensively targeted by the Azeri military during the attack, Nagorno-Karabakh authorities reported during the hostilities. Civilian casualties included children.

On October 3, a senior Armenian diplomat strongly criticized the UN team, saying that it was "discrediting the UN as an institution."

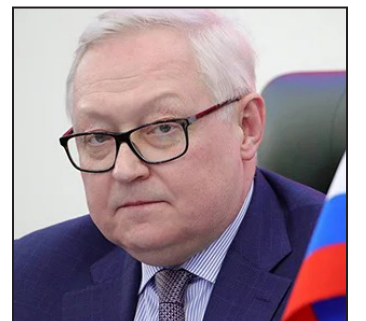

Deputy Russian FM: We see more and more demonstrative steps by Armenia to distance itself from Russia

Armenia's ratification of the Rome Statute of the International Criminal Court (ICC) is part of a general trend towards distancing itself from Russia, Deputy Russian Foreign Minister Sergei Ryabkov has said.

"This action, unfortunately, fits into a trend that has formed recently. On the part of Yerevan, we see more and more demonstrative steps aimed at distancing themselves from Russia," he was quoted by

Cont'd on page 8

Widow of famous writer Solzhenitsyn and over 20 prominent Russians advocate for release of Ruben Vardanyan

A group of renowned Russian cultural, scientific, and educational figures have penned an open letter in support of businessman and former Minister of State of Nagorno-Karabakh, Ruben Vardanyan, who was detained by Azerbaijani authorities while attempting to leave Nagorno-Karabakh (Artsakh).

This appeal, reported by RBC, features signatories who highlight Vardanyan's consistent stance against violence and his dedication to promoting equal dialogue, even in situations of seemingly irreconcilable hostility.

The letter, co-signed by 22 individuals, implores those in positions of influence to work towards securing Vardanyan's release. It calls for him to be granted the opportunity to reunite with his family and continue his creative endeavors for the betterment of society.

Among the signatories are Alexander Voloshin, former head of the presidential administration and current chairman of the board of directors of the Moscow School of Management; acclaimed writers Evgeny Vodolazkin and Alla Gerber; businessmen Mikhail Kusnirovich and Mark Kurtser; film directors Pavel Lungin and Alexander Sokurov; Natalia Solzhenitsyna, widow of famous writer Solzhenitsyn; Nyuta Federmesser, founder of the Vera Hospice Fund; choreographer Boris Eifman; Marina Loshak, former director of the State Museum of Fine Arts after Pushkin; and Alexander Auzan, Dean of the Faculty of Economics at Moscow State University, among others.

Iranian President says NATO presence in South Caucasus is unacceptable

Iranian President Ebrahim Raisi has expressed strong disapproval of NATO forces' presence in the South Caucasus region. This stance was conveyed during meetings with Armen Grigoryan, Secretary of the Security Council of Armenia, and Khalaf Khalafov, the representative of the President of Azerbaijan for special assignments.

Raisi emphasized his concerns, stating, "The Zangezur corridor will become the basis for the presence of NATO forces in the South Caucasus, which poses a threat to the national security of the countries in the region. The Islamic Republic resolutely opposes this." These remarks were reported by the IRNA news agency. Raisi made this statement during discussions with both Grigoryan and Khalafov.

According to the agency, representatives from Armenia and Azerbaijan provided the Iranian President with detailed reports regarding the current situation in the region.

Deploy... Cont'd From page 7

successful referendum of December 10, 1991, to establish its right to declare its independence and its right to manage its own destiny.

The repeated Azerbaijani atrocities against its own citizens of Armenian origin, starting from the massacres of Sumgait all the way to the relentless Azerbaijani acts of violence and open rhetoric encouraging its population to perpetrate atrocities towards Armenians that continues to this day in the Azerbaijani media, are the uncontested elements for the Kosovo-like demand of Artsakh for separation from Azerbaijan for survival.

Both Armenia's and Artsakh's Armenian authorities have effectively allowed, sheepishly, the above two internationally accepted solid arguments for independence to fade away in time.

Such failure has reached its lowest point when PM Nikol Pashinyan has instead, recently started to repeat that Armenia recognizes the integrity of Azerbaijan, including Artsakh within its

borders.

As incredible as all the above cited Armenian failures may be, and as serious as may be the responsibility and hence the guilt of all those who have caused such failures, it is evident that at the current stage of our national crisis for survival, we cannot allow ourselves the luxury of spending any effort to pursue these issues now. In that respect, however, all is not lost. We simply need to take now very serious note of the above points to make sure that they become fundamental components of an Armenian long-term national strategy which must soon be worked on, once we cross today's state of super-emergency.

Having reminded ourselves of all the above as a background, we now need to put all efforts of our nation together, to achieve the immediate objective which as I said in the beginning of this article, is needed to save what Armenian is still left at this moment, without suffering further losses.

Mr. Pashinyan, fellow leaders of political and other movements in Armenia and Artsakh, as well as heads of our Diaspora major organizations, we need NOW to bring all our means together to help

President of the Senate of France accuses Azerbaijan of ethnic cleansing in Nagorno-Karabakh

President of the Senate of France Gérard Larcher has accused Azerbaijan of committing ethnic cleansing against the Armenians of Nagorno-Karabakh.

"Regarding Armenia, I am expressing my solidarity and I am asking, are we going to sacrifice this country at the altar of the energy deal with Azerbaijan? We must display courage from time to time. All of us must stand with Armenia and the Armenians of Nagorno-Karabakh. They were forced to leave a land which was theirs. If that's not ethnic cleansing, then I don't know what else it is," Larcher said in an interview with Le Figaro newspaper.

Aliyev's representative on special assignments: Baku does not claim territory of Zangezur corridor

The representative of the President of Azerbaijan on special assignments, Elcin Amirbekov, has emphasized that Azerbaijan does not claim the territory of the Zangezur corridor, which is considered the sovereign territory of Armenia. He highlighted the importance of reliable guarantees from Armenia to ensure unhindered transport movement along the Zangezur corridor between Azerbaijan's main territory and Nakhchivan.

These statements were in a conversation with Michael Doran, director of the Center for Peace and Security in the Middle East at the US Hudson Institute, and Luke Coffey, a senior fellow at the Hudson Institute.

"As for the Zangezur corridor, the Armenians misinterpreted our understanding of what this corridor means for us," Amirbekov said, noting that the Azerbaijani side does not lay claim to these territories and recognizes them as the sovereign territory of Armenia.

Amirbekov also mentioned that the security of movement along the corridor is to be ensured by Russian border guards, as per the tripartite ceasefire declaration. However, he noted that Armenia is reevaluating this commitment.

He called for an immediate resumption of peace negotiations between Azerbaijan and Armenia, focusing on three main directions: border delimitation, discussions on the restoration of communications, and addressing the broader peace process. Amirbekov also mentioned that the dissolution of the "illegal regime" in Karabakh has removed a significant obstacle to achieving peace in the region.

Deputy... Cont'd From page 7

TASS as saying.

"History, I am sure, will put everything in its place. The search for some patrons far away and the desire to please someone will not erase the unique historical bonds of friendship and mutual understanding that have developed over centuries between the peoples of Russia and Armenia," Ryabkov added.

Armenia request from the United Nations Security Council the only IMMEDIATE concrete remedy which will prevent the execution of the obvious Azeri-Turkish plan of the complete physical elimination of Armenia from the map:

Armenia must demand the immediate deployment of a credibly strong international peacekeeping force along the borders of Armenia, and what is left of the remaining Armenian populated Artsakh, with Azerbaijan and Turkey.

To partially save sensitivities, those forces may be qualified as "additions or acting in association" with the Russian forces that currently are stationed along those borders.

This demand must be formulated at the UN, immediately, forcefully, formally, and repeatedly by the government of Armenia in Yerevan in association with the government of Artsakh in Stepanakert. Simultaneously, our Armenian Church leadership, led by the Catholicos of All Armenians Karekin II from Echmiadzin, in association with Catholicos of the Sea of Cilicia Aram I, in Beirut, with the collaboration of Armenia's embassies around the world, all major Armenian organizations' heads must be brought

together without lengthy time-consuming formalities, in order to inundate heads and legislators of all nations, where Armenian important communities reside, starting of course with those of the USA and France, to request of them, as citizens of such countries, to give their support, and secure their participation to such a UN Peacekeeping Force in the Caucasus.

Dear fellow Armenians, as I am writing the last lines of this article, I presume you are all aware of the very recent unveiled threats that I hear, are being voiced openly just now, by Turkish President Recep Tayyip Erdogan and Aliyev, demanding unheard of farther concessions from Armenia.

Let's not doubt for a moment, that such verbal threats will soon be translated into "military actions."

Only an international force can dissuade such vultures from continuing the permanent dismemberment of Armenia. Dear fellow Armenians, let us show that we can meet honorably this major challenge of our times.

ԱՐՄԱՆ ԹԱԹՈՅԵԱՆ. «ԱՏՐՊԵՅՃԱՆԸ ԱՌԱՋ ԿԸ ՄՂԷ ԻՐ ԲԱՂԱԲԱՑԻՆԵՐՈՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ 300 ԲՆԱԿԱՎԱՅՐ ԲՆԱԿԵՑՆԵԼՈՒ ԽՆԴԻՐԸ»

Այս օրերին Ատրպեյձանը աշխուժացուցած է եւ առաջ կը մղէ իր քաղաքացիներով Հայաստանի 300 բնակավայր բնակեցնելու խնդիրը՝ բացայայտ տարածքային պահանջներով: Այս մասին կը գրէ ՀՀ Նախկին ՄԻՊ Արման Թաթոյեան:

«4 օր առաջ՝ Սեպտեմբեր 25-ին, իրականացած են խորհրդարանական լը-տումներ եւ քննարկուած «Արեւմտեան Ատրպեյձան»-ի կեղծ հայեցակարգը իրացնելու հարցեր:

Արցախի դէմ 2023թ. Սեպտեմբեր 19-20-ի պատերազմէն ետք՝ Ատրպեյձանը պետական մակարդակով աշխուժացուցած է Հայաստանի վերաբերեալ թշնամանքը՝ ներկայացնելով, այսպէս կոչուած, «Արեւմտեան Ատրպեյձան» կեղծ հայեցակարգը, մշակելով Հայաստանէն պահանջելու ենթակայ իբր վը-նասներու հատուցման միլիառաւոր (այս պահուն ընդհանուր 20 միլիարդ մասին է) ԱՄՆ տոլարի նոր պահանջներ:

Մենք կը շարունակենք այս ուղղութեամբ մանրամասն ուսումնասիրու-թիւնները՝ ատրպեյձանական թշնամանքը վեր հանելու եւ անոր դէմ պայ-քարի համար»,- գրած է Թաթոյեան:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՈՆ ԻՐ ԱԶԱԿՅՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՅՈՒՅԱԲԵՐԷ ԲՈՆԻ ՏԵՂԱՅԱՆՈՒԱԾ ԱՐՑԱՆԱՅԱՅՈՒԹԵԱՆ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի տը-նօրինութեամբ եւ օրհնութեամբ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի ԸՆ-կերային Ծառայութեան գրա-սենեակը եւ Հայաստանեան թե-մերը այս օրերուն լծուած են Ար-ցախէն բռնի տեղահանուած մեր հայրենակիցներուն հոգեւոր, մարդկայնական եւ հասարակա-կան կարիքներու հոգածութեան աշխատանքներուն:

Նորին Սրբութեան յատուկ ու-շադրութեան կեդրոնը Արցախէն բռնազաղթուած մեր զաւակնե-րուն կացավայրով ապահովման խնդիրն է: Այս պահուն Մայր Աթոռի մէջ, ինչպէս եւ Վայոց Ձորի, Շիրակի, Գուգարաց, Գեղարքունեաց, Արմաւիրի, Սիւնեաց, Մասեացոտնի, Արագածոտնի, Կոտայքի, Տաւուշի թեմերուն մէջ կ'իրականացուին տեղահանուած արցախցիներուն կացարաններով ապա-հովման աշխատանքները: Ներկայիս արդէն իսկ թեմապատկան կացարան-ներու մէջ բնակութիւն հաստատած են մեծաթիւ արցախցիներ:

Վեհափառ Հայրապետի տնօրինութեամբ հոգեւորականները կ'իրականա-ցնեն այցելութիւններ իրենց համայնքներուն մէջ հաստատուած ընտանիք-ներուն: Հոգեւոր խնամքին եւ կարիքի գնահատման զուգահեռ Հայաստանեան բոլոր թեմերուն մէջ կը ցուցաբերուի հասարակական աջակցութիւն՝ սնունդով, հագուստով եւ առաջին անհրաժեշտութեան պարագաներով ապահովելով նշեալ վայրերուն մէջ հաստատուած արցախահայութիւնը: Մասեացոտնի թեմը արդէն համակարգուած կերպով ամէն օր սնունդով կ'ապահովէ շուրջ 400 անձ:

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի եւ ՀԲԸՄ հովանիի ներքոյ գործող Երեւանի եւ Վաղարշապատի բարեգործական ճաշարանները նոյնպէս պատրաստ են սնունդով ապահովելու արցախահայերը:

Նորին Սրբութեան օրհնութեամբ Իզմիրլեան ԲԿ-ն եւս այս ծանր ժամա-նակներուն պատրաստակամութիւն դրսեւորած է անհրաժեշտ բուժօգնութիւն տրամադրելու Արցախէն բռնի տեղահանուած մեր հայրենակիցներուն:

Արցախահայերուն հոգքը տարբեր բնակավայրեր դեռ կը շարունակուի: Կարիքի ամբողջական գնահատումը ասարտելէ ետք՝ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջ-միածնի ԸՆկերային Ծառայութեան գրասենեակը հանդէս պիտի գայ իրա-կանացուող ծրագրերուն վերաբերեալ նոր տեղեկութիւններով:

«ԲԱՍՏՐՄԱՃԵԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ»-Ի ԿՐԹԱԹՈՇԱԿ

**PASDERMAJIAN FOUNDATION SCHOLARSHIP
FONDATION PASDERMAJIAN BOURSE D'ÉTUDES**

«Բաստրմաճեան Հիմնադրամ»-ի 2023-2024 ուսումնական տարեշրջանի համալսարանական կրթաթոշակի դիմումագրերը պիտի ընդունուին մինչեւ՝ 1 Նոյեմբեր 2023

Թեկնածուն պարտի ըլլալ՝

- Համալսարանական ուսանող՝ Պսակաւոր, Մագիստրոս կամ Դոկտորական աստիճանի:
- Յաջող իր ուսումնական արդիւնքներուն մէջ եւ գործունէայ տեղական եւ ի մասնաւորի հայկական կազմակերպութիւններէ եւ միութիւններէ ներս:
- Շրջանաւարտ՝ Մեծն Մոնթրէալի մէջ գործող հայկական երկրորդական վարժարանէ մը: Եթէ վարժարանը այդ ուսումնական տարեշրջանի ընթացքին երկրորդական 5րդ կարգ չունի, ուրեմն տուեալ վարժարանի բարձրագոյն կարգի աշակերտները՝ շրջանաւարտ կը նկատուին:

Բարեհաճեցէ՛ք 2023-2024 տարեշրջանի դիմումագրերը պատուիրել կապուելով հետեւեալ Է-նամակի հասցէին՝ pasdermajian.scholarship@gmail.com

Նկատի պիտի առնուին միայն լրիւ ամբողջացած եւ Է-նամակով ուղարկուած դիմումագրերը, պահանջուած փաստաթուղթերով :

ԼԵՏԳԻՆԻ ՌԻՍՈՒՄՆԱՐԱՆԸ ԼՂ-Ի ՄԵՋ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԵՂՍԱԿՅՈՒԹԵԱՆ ՄԵՋ ԿԸ ՄԵՂԱԴՐԷ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴՆԵՐԸ

Լեմգինի անուան ցեղասպանութեան կան-խարգիլման ուսումնարանը մոլորութիւն ան-ուանած է ԱՄՆ-ի այն համոզմունքը, թէ Ատրը-պեյձանի նախագահի վարչակազմը կրնայ բարեխիղճ բանակցութիւններ վարել: Ուսում-նարանը նաեւ աշխարհի առաջնորդները մեղադրած է ԼՂ-ի մէջ ցեղասպանութեան մեղսակցութեան մէջ:

«Տոյց տալով, որ ոչինչ սորված է Արցախի հայերուն վերաբերեալ Ատրպեյձանի կողմէ ներկայիս իրականացուող ցեղասպանութե-նէն՝ Միացեալ Նահանգները կը շարունակէ օժանդակել յանցագործը իր անխոհեմ, կեղծ հա-ւասարակշռութեամբ եւ մոլորութիւն հանդիսացող իր համոզմունքով, որ Ատրպեյձանի նախագահ Իլիհամ Ալիեւի ցեղասպան վարչակարգը կրնայ մասնակցիլ բարեխիղճ քննարկումներու կամ բանակցութիւններուն», - գրուած է ուսումնարանի X հասարակական ցանցի էջին մէջ:

Լեմգինի անուան ցեղասպանութեան կանխարգիլման ուսումնարանը կը յիշեցնէ ԱՄՆ պետական քարտուղարութեան խօսնակ Մէթի Միլլըրի կողմէ վերջին օրերուն եղած յայտարարութիւնը, որ կողմերը ունին տարաձայնու-թիւններ եւ պէտք է համաձայնին խօսելու իրարու հետ ու իրավիճակի հան-գուցալուծման հասնելու:

Ըստ ուսումնարանի յայտարարութեան. «Ցեղասպանութիւնը «պարզապէս տարաձայնութիւններ ունենալու» խնդիր չէ»:

«Աւելին, ենթադրել, որ ԱՄՆ-ն որեւէ դէր չէ խաղած՝ նպաստելով Ալիեւի անպատժելիութեան ցեղասպանութիւն իրականացնելու գործին մէջ, լա-ւագոյն պարագային սուտ է: Լեմգինի ուսումնարանը կը նախագգուշացնէ համաշխարհային առաջնորդները, որ անոնք կը վարուին այնպէս, որ հնարաւոր կը դառնան անոնց հանդէպ ոչ միայն ցեղասպանութեան մեղ-սակցութեան մեղադրանքները, այլեւ յանցագործութեան օժանդակելու եւ դրդելու մեղադրանքները», - նշուած է գրառման մէջ:

ԱՊԱԳԱՅ ՀԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Օրհնութեամբ՝ գանատահայոց առաջնորդ
գերշ. Տ. Աբգար եպիս. Յովակիմեանի

Հովանաւորութեամբ՝
Գանատայի մօտ ՀՀ-ի լիազօր
եւ արտակարգ դեսպան
տիկ. Անահիտ Յարութիւնեանի

Գեղարուեստական ղեկավար՝
Սամուէլ Քէօշկերեան

Մասնակցութեամբ՝
Quatuor Rhapsodie *քառեակի*
Nayiri Piloyan: Alto
Amélie Lamontagne: violon
Ana Drobac: violon
Caroline Richard: Violoncelle

եւ Սօփրանօ Սաշա Ճիհանեանի

Հաբաթ, 4 Նոյեմբեր 2023
Ե. ժամը 8:00-ին

Թէքէեան Մշակ. Միութեան Յ. Եւ Ս. Արզումանեան սրահին մէջ

Հանդիսաւոր Նշում

«ԱՊԱԳԱՅ» ՀԱԲԱԹԱԹԵՐԹԻ 48-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ

Երաժշտական աննախադէպ երեկոյ նուիրուած՝
հանճարեղ երգահան - խմբավար

Արամ Խաչատուրեան-ի

ծննդեան 120 ամեակին

Մուտքի նուէր: \$50

825 Rue Manoogian, St-Laurent, H4N 1Z5
(514) 747-6680